

DANSK ERHVERV
BØRSEN
DK-1217 KØBENHAVN K
WWW.DANSKERHVERV.DK

T. +45 3374 6000
-
-
INFO@DANSKERHVERV.DK

Kulturministeriet
Att.: Lasse Lau Nielsen
lln@kum.dk

4. november 2016

Høring over forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked

Kulturministeriet har sendt ovennævnte forslag fra EU-Kommissionen i høring den 6. oktober 2016. Forslaget har til formål at bidrage til en modernisering og tilpasning af ophavsretten og fremme den digitale økonomi. Overordnet set er det EU-Kommissionens mål at styrke det digitale indre marked ved at sikre bredere adgang til indhold i hele EU, tilpasse undtagelser til det digitale og grænseoverskridende miljø, opnå et velfungerende marked for ophavsret og skabe et effektivt og afbalanceret håndhævelsessystem.

Dansk Erhverv har følgende bemærkninger til EU-Kommissionens forslag.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv bakker op om intentionerne om at styrke det digitale indre marked og er enig i, at digitaliseringen og internettets muligheder skal udnyttes fuldt ud. Dansk Erhverv anerkender behovet for at opnå bred adgang til kreativt indhold, samtidigt med at rettighederne til indholdet respekteres, og rettighedshaverne opnår en fair indtægt.

Dansk Erhverv mener, at et reelt digitalt indre marked tager udgangspunkt i at skabe optimale rammer for erhvervslivet bredt set, herunder lige konkurrencevilkår, så virksomhederne i almindelighed kan udnytte de digitale muligheder til i stadig stigende grad at skabe nye digitale forretningsmodeller, som indfrier forbrugernes ønsker.

Det er Dansk Erhvervs opfattelse, at ophavsretten i det store hele fungerer, og at der kun er brug for mindre tilpasninger. Dansk Erhverv lægger vægt på at lade frie markedskræfter og aftalefrihed være drivkraften i udviklingen af det digitale indre marked.

Ny EU-regulering bør kun indføres i det omfang, at det er nødvendigt for at fremme det digitale indre marked. Når EU-Kommissionen alligevel finder det nødvendigt at introducere ny eller stramme eksisterende lovgivning på det ophavsretslige område, er det derfor helt afgørende, at ændringer i ophavsretten er fremsynede, evidensbaserede og bygger på grundige høringer og konsekvensanalyser.

Dansk Erhverv bakker fortsat op om de danske grundholdninger, som er beskrevet i Kulturministeriets notat "Danish position on the Digital Single Market Strategy with regard to a more modern European copyright framework" (dok.nr. 2731025 fra november 2015) og vedtaget til tidlig interessevaretagelse i regeringens EU-implementeringsudvalg samt formuleret i folketingsbeslutning V37 om EU's planer for det digitale indre marked af 18. marts 2016. Dansk Erhverv forventer, at den danske regering fortsat vil arbejde aktivt efter disse grundlæggende holdninger.

EU-Kommissionens forslag indeholder flere gode intentioner, men som forslaget ligger nu, indeholder det desværre også væsentlige ændringer til ophavsretten, som skaber unødigt usikkerhed for erhvervslivet, og som risikerer at svække mulighederne for innovation og vækst i danske virksomheder. Det vil få konsekvenser for store såvel som små virksomheder; for etablerede såvel som nye spillere med internationalt vækstpotentiale. Dansk Erhvervs specifikke bemærkninger gennemgås nedenfor.

Specifikke bemærkninger

Artikel 3 Tekst- og datamining

EU-Kommissionen foreslår i artikel 3 en snæver undtagelse til ophavsretten, der giver forskningsinstitutioner ret til at udføre tekst- og datamining med henblik på videnskabelig forskning. Dette vil i praksis skabe en usikkerhed for kommercielle virksomheder og hæmme en række aktiviteter. Det gælder eksempelvis udvikling af kunstig intelligens, maskinlæring og maskinoversættelser. Det er moderne praksisser, som langt fra kun er relevante for it-virksomheder, men for digitaliseringen af dansk erhvervsliv i almindelighed.

Dansk Erhverv mener derfor, at undtagelsen i artikel 3 bør udvides til at omfatte både kommercielle og ikke-kommercielle aktiviteter. Artiklen må ikke skabe uklarhed om vilkårene, og det skal gøres helt tydeligt, at alle aktører kan udføre tekst- og datamining på det åbne internet.

Artikel 4 Anvendelsen af værker og andre frembringelser i digital og grænseoverskridende undervisning

Dansk Erhverv mener, at forslaget om den obligatoriske undtagelse i artikel 4 er problematisk, og at der i stedet bør reguleres via frivillige og fleksible aftaler som fx aftalelicens. Ved at tvinge virksomheder til at stille indhold vederlagsfrit til rådighed er der stor risiko for, at det vil svække virksomhedernes incitament til at producere nyt, originalt undervisningsmateriale af høj kvalitet, og som matcher behovene i digital og grænseoverskridende undervisning.

Hvis forslaget om undtagelsen bevares, bør den være ledsaget af en kvantitativ begrænsning på omfanget af anvendelsen. Desuden skal virksomhederne som minimum sikres et rimeligt vederlag for udnyttelsen af deres indhold. Det er kun rimeligt, at der betales for brug af kommercielle produkter, så de virksomheder, der har investeret i udviklingen og produktionen, ikke fratages en mulighed for at tjene investeringen hjem igen.

Artikel 7 Kulturarvsinstitutioners anvendelse af værker, der ikke længere forhandles

Med artikel 7 foreslår EU-Kommissionen at lade aftalelicenssystemet regulere kulturarvsinstitutioners anvendelse af værker, der ikke længere forhandles. Det er positivt, at EU-Kommissionen hermed anerkender aftalelicensens fordele, og at produkterne har en kommerciel værdi for rettighedshaverne.

Artikel 11 Beskyttelse af pressepublikationer med henblik på digital anvendelse

Med henblik på at sikre presseudgivere øgede indtægter for deres udgivelser, foreslår EU-Kommissionen i artikel 11 en udvidelse af ophavsretten, således at udgivere opnår yderligere rettigheder til den digitale anvendelse af deres pressepublikationer. Eksempler på digital anvendelse af pressepublikationer kan fx være, når en bruger deler et link på Twitter, LinkedIn eller Facebook, hvor der som en brugervenlig service medfølger en såkaldt "snippet" typisk i form af en overskrift og et lille tekstuddrag.

Det er Dansk Erhvervs holdning, at EU bør være meget varsom med at introducere nye rettigheder, og at der ikke skal indføres en særlig beskyttelse af pressepublikationer. Forudsætningen er naturligvis, at søgemaskiner m.fl. alene gengiver overskrifter og korte uddrag, men ikke væsentlige dele af det indhold, som en presseudgiver har skabt.

Det er Dansk Erhvervs vurdering, at EU-Kommissionens forslag vil introducere unødige barrierer for nye digitalt baserede virksomheder, for hvem det vil blive endnu sværere at etablere sig på markedet og konkurrere med de etablerede spillere. I praksis indebærer forslaget, at fx søgemaskiner og nyhedsaggregatorer vil skulle indgå konkrete aftaler med samtlige rettighedshavere, eller alternativt undlade med at anvende korte uddrag fra eller linke til deres materiale. Navnlig for små virksomheder er dette en barriere. Forslaget vil desuden ramme store etablerede virksomheder, som har skabt velfungerende og grænseoverskridende digitale forretningsmodeller, der allerede i dag opfylder forbrugernes ønsker om lettilgængelig og digital adgang til nyheder.

Forslaget hæmmer det digitale indre marked og løser ikke den udfordring, det var tiltænkt at skulle løse. Den handler nemlig i højere grad om konkurrence mellem forskellige forretningsmodeller frem for om egentlige ophavsretslige problemstillinger.

Desuden viser erfaringer fra indførelsen af lignende rettigheder i Tyskland og Spanien, at de ikke har styrket presseudgiverne, men i stedet skabt usikkerhed og bureaukrati.

Artikel 12 Krav om rimelig kompensation

Artikel 12 præciserer, at udgivere, der har erhvervet rettigheder fra ophavsmænd, også har en ret til en andel af kompensationen ved vederlagsordninger. Det er en vigtig præcisering, som Dansk Erhverv bakker op om.

Artikel 13 Leverandører af informationssamfundstjenesters anvendelse af beskyttet indhold

Forslaget i artikel 13 omhandler visse anvendelser af beskyttet indhold via onlinetjenester. Dansk Erhverv anerkender behovet for at sikre sunde og lige konkurrencevilkår på internettet. Lovgivning på området skal være gennemtænkt og fremsynet for at minimere risikoen for utilsigtede konsekvenser af lovgivningen, fx i form af urimelige barrierer for eksisterende virksomheder og særligt for iværksættere eller helt nye typer af informationssamfundstjenester.

Artikel 15 Aftalejusteringsordning

I artikel 15 foreslås det, at medlemsstaterne skal sikre ophavsmænd og udøvende kunstnere ret til at anmode om justering af indgåede aftaler om vederlag for udnyttelsen af rettigheder. Dansk Erhverv finder, at denne artikel er unødvendig og kan skabe juridisk usikkerhed og svække den aftalefrihed, der findes på området i dag.

Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed ved eventuelle spørgsmål til ovenstående og henviser også til tidligere fremsendte notat med uddybende kommentarer til art. 3 og 11 og med eksempler på danske virksomheder, der konkret ser deres forretning udfordret af det aktuelle direktivforslag (notatet findes også på Dansk Erhvervs hjemmeside, benyt linket Dansk Erhvervs position på artiklerne 3 og 11 i EU-Kommissionens forslag til direktiv om ophavsret på det digitale indre marked).

Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed ved spørgsmål til ovenstående.

Med venlig hilsen

Charlotte Enevoldsen
Chefkonsulent

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1015 København K

(Sendes via e-mail lln@kum.dk,
cc. ntv@kum.dk og map@kum.dk)

København, den 4. november 2016

ts@artisten.dk

Vedr.: Ophavsretspakke II – høring over Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på digitale indre marked.

Dansk Artist Forbund takker for det modtagne høringsbrev af 6. oktober 2016 og for muligheden for at kommentere på ovennævnte direktivforslag.

Forbundet skal i det væsentlige henvise til det af Samrådet for Ophavsret fremsendte høringsvar. Herudover vil forbundet gerne supplere med enkelte yderligere kommentarer.

Vedr. art. 13 - online-tjenester

Safe harbour-reglen i e-handelsdirektivets art. 14 har efter Dansk Artist Forbunds opfattelse fået et langt videre anvendelsesområde end oprindeligt tilsigtet. Ansvarsfritagelsen kan retfærdiggøres i forhold til webhoteller, hvis ydelse består i at levere serverkapacitet til virksomheders og privates hjemmesider. Derimod giver det ikke mening, at langt mere aktive platforme, som baserer deres forretning på brugen af andres indhold, kan unddrage sig at licensere denne brug under henvisning til en ansvarsfrihed, tiltænkt leverandører af passive tekniske løsninger. I disse situationer giver safe harbour-reglen sådanne platforme en urimelig konkurrencefordel i forhold til licenserede tjenester.

Rettighedshaverne bør sikres en ret til selv at kunne fastsætte vilkårene for brugen af deres indhold på sådanne platforme. Forbundet finder det derfor positivt, at Kommissionen nu adresserer dette men skal samtidig påpege, at ansvaret for platforme, som ikke blot er passive mellemlid men spiller en aktiv rolle i udnyttelsen af materiale uploadet af brugere, bør tydeliggøres yderligere. Dette bør fremgå udtrykkeligt af selve art. 13 og ikke blot berøres i betragtning 38.

Vedr. art. 14-16

Dansk Artist Forbund bakker op om de foreslåede bestemmelser i direktivets kapitel 3 som vil være nyttige værktøjer, der kan sikre skabende og udøvende kunstnere større transparens i samarbejdet med producenter mv. samt et rimeligt vederlag i situationer, hvor den aftalte betaling viser sig ikke at stå i et rimeligt forhold til erhververens indtægter.

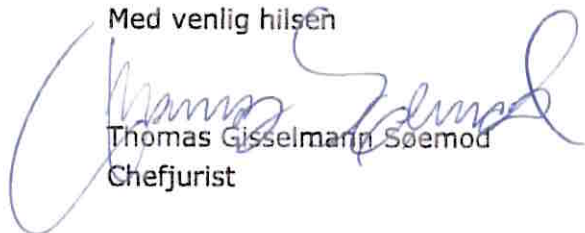
I musikbranchen tales undertiden om såkaldte "black box money" eller "breakage". Disse betegnelser dækker over en række forskellige indtægtsområder, som i høj grad hviler på kunstnernes rettigheder men samtidig er kendetegnet ved, at det kan være svært at henføre en given indtjening til konkrete udnyttelser. Kontraktpraksis tager sjældent højde for sådanne indtægter, men en del musikselskaber afregner royalty på frivillig basis. Herudover har Dansk Artist Forbund og Dansk Musiker Forbund et godt samarbejde med musikselskabernes interesseorganisation IFPI om fælles principper for gennemsigtighed. Dette er selvsagt et fint udgangspunkt, men det vil være ønskeligt, at dette gælder for generelt – både for at sikre ensartede vilkår og som en markering af, at vederlæggelsen ikke alene hviler på erhververens gode vilje. Forbundet skal derfor foreslå følgende tilføjelse i den afsluttende opremsning i art. 14 stk. 1: "samt hovedstolen og grundlaget for fordeling af vederlag, som vanskeligt kan allokere til den enkelte kunstner". Supplerende bør det i betragtning 42 angives at dette bl.a. sigter til forligs- og erstatningsbeløb, forskud, klumpsummer og værdien af aktieandele o.lign.

Kernen i direktivets kapitel 3 er at adressere forskellige aspekter af samarbejdet mellem skabende og udøvende kunstnere og deres medkontrahenter. Med de foreslåede bestemmelser bidrager direktivet til at afbalancere dette forhold i relation til gennemsigtighed, vederlagsniveau og tvistbilæggelse. Et væsentligt aspekt af samarbejdet berøres dog ikke – nemlig varetagelsen af kunstnerens interesser ved udnyttelsen af de overdragne rettigheder. I bl.a. fransk ret findes der en såkaldt "obligation fiduciaire" (på engelsk "fiduciary duty") eller omsorgspligt i situationer, hvor samarbejdet hviler på en særligt betroet position. Samarbejder, som indebærer overdragelse af rettigheder, har samme betroede element, og kunstneren bør kunne forvente, at udnyttelsen af de overdragne rettigheder sker i begge parter bedste interesse. Det vil derfor være ønskværdigt og i naturlig forlængelse af de foreslåede bestemmelser at indføre en sådan omsorgspligt i direktivets kapitel 3. En sådan forpligtelse ville bl.a. understøtte, at kunstnernes interesser tages i betragtning i forbindelse med indgåelsen af aftaler, som indebærer en vederlæggelse, som er vanskelig at allokere til enkelte udnyttelser, jfr. ovenfor.

--- o0o ---

Forbundet står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Thomas Gisselmann Søemod
Chefjurist

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Att. Lasse Lau Nielsen
2016

MSH/HN/jfv
Den 3. november

Svar vedr.: Høring over Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked.

Danmarks Biblioteksforening (DB) har modtaget høring og takker på vegne af Biblioteksparaplyen, de danske biblioteksorganisationer nævnt nederst, for muligheden for at afgive høringssvar. DB har følgende bemærkninger:

Det nye direktiv er blevet til på baggrund af den gennemgang af EU ophavsretsreguleringen, som har været i gang i nogen tid. Udspillet var imødeset med stor interesse.

Det indeholder nogle interessante intentioner i forhold til at skabe modeller og ordninger, der kan sikre brugere, producenter og formidlere af ophavsretsbelagt materiale.

Der er imidlertid kun få punkter, hvor forslaget lægger en bindende ramme og der er mange åbne punkter, hvor implementeringen i dansk lov bliver afgørende.

Generelt indeholder forslaget til direktiv ikke en løsning på det punkt, som vi har imødeset med størst interesse – nemlig sikring af en ret til bibliotekerne vedrørende digitalt udlån af materiale. I den sammenhæng håber vi at den ventede dom fra CJEU vil skabe et grundlag, som afspejles i direktivet.

Der henvises i den sammenhæng også til den indstilling, som Europa-Parlamentet vedtog 9. juli 2015, hvor de "anerkender betydningen af biblioteker for så vidt angår adgang til viden og opfordrer Kommissionen til at vurdere vedtagelsen af en undtagelse, der gør det lovligt for offentlige biblioteker og forskningsbiblioteker at udlåne værker til offentligheden i digitalt format til personlig brug for en begrænset periode – enten via internettet eller via bibliotekernes netværk, således at de på effektiv vis og i en ajourført form kan opfylde deres almennyttige opgave med at formidle viden."

Der er lagt op til at de nuværende regler i infosoc-direktiv fastholdes som udgangspunkt. Det er for DB meget vigtigt, at de nuværende undtagelser og begrænsninger i dansk sammenhæng ikke forringes.

Øvrige kommentarer

Vedrørende artikel 3 om tekst- og datamining

Det ses som positivt, at forslaget indeholder en obligatorisk undtagelsesbestemmelse vedrørende tekst- og datamining. Der er imidlertid tale om meget vage formuleringer i forslaget. Tekst- og Datamining kræver rettighedshaverens aktive medvirken, da forlag ofte har tekniske foranstaltninger på plads, designet til at blokere for den type aktiviteter. Tekst- og datamining forudsætter systematisk massedownload af tekster. Det vil være hensigtsmæssigt at der i undtagelsen fastsættes konkrete minimumsbetingelser for hvornår tekst- og datamining altid skal kunne udøves, uden rettighedsholderens aktive medvirken.

Forslaget til direktiv forholder sig ikke til den problematik, der foreligger i forhold til tekst- og datamining aktivitet udøvet på indhold, hvor rettighedsholderne befinder sig udenfor EU's grænser (fx indhold på Facebook). Ligeledes er retstillingen ikke klar, hvad angår tekst- og datamining af indhold, som forskningsinstitutionen har adgang til gennem en licensaftale med en aftalepart udenfor EU og hvor kontrakten er styret af dette lands lovgivning. Dette vil effektivt kunne forhindre tekst- og datamining af indhold indgået med amerikanske og asiatiske aftalepartnere, hvis deres landes lovgivning ligger til grund.

Der er tale om problemer, som der bør tages effektivt højde for i formuleringen af teksten.

Vedrørende artikel 11 om beskyttelse af pressepublikationer med henblik på digital anvendelse

Med hensyn til nye rettigheder til udgivere af pressepublikationer er der grund til at bekymring for, at det vil gøre det endnu sværere og dyrere at gøre materiale tilgængeligt, når der tilføjes nye rettighedshavere.

Vedrørende artikel 12 om krav på kompensation

I forbindelse med forslaget om krav på kompensation til udgivere er det meget væsentligt at få understreget, at dette kun bør gælde under forudsætning af, at udgiver har betalt vederlag til ophavsmanden.

Vedrørende gennemsigtighedsforpligtigelsen i artikel 14

Kravet om en gennemsigtighedsforpligtigelse i artikel 14 er vigtig og fastsat af hensyn til ophavsmændene. Det er dog meget afgørende, at det præciseres at bestemmelsen også skal omfatte ophavsmænd, der overdrager rettigheder UDEN at modtage vederlag, som følge af en svag forhandlingsposition. De forbigås fuldkommen i forslaget til direkte og de bør absolut inddrages.

Vedrørende en aftalejusteringsordning i artikel 15

Denne ret bør inkludere ophavsmænd, der har overdraget rettigheder uden modtagelse af vederlag. Sådanne ophavsmænd (typiske akademiske forfattere af videnskabelige artikler) bør sikres alternative former for vederlag - fx retten til at arkivere kopier af de publicerede forskningsartikler i forskningsinstitutionens repositorier efter EU egne fastsatte embargoer (6/12 måneder for henholdsvis hårde og bløde videnskaber)

Andre bemærkninger

Det er positivt at der er lagt op til en licens til massedigitalisering samt brug af værker i digital og grænseoverskridende undervisning. Det er punkter, hvor der er grundlag for at supplere, men ikke erstatte det nuværende danske aftalesystem.

I forhold til forslaget om licens til massedigitalisering advares der mod at fastsætte en tung administrativ proces, som det er sket i forbindelse med bestemmelserne om forældreløse værker.

Med venlig hilsen

Michel Steen-Hansen Direktør/Danmarks Biblioteksforening

På vegne af biblioteksparaplyens medlemmer: Bibliotekarforbundet,
Bibliotekschefforeningen, Danmarks Biblioteksforening, DFFU/Danmarks
Forskningsbiblioteksforening.

14. oktober 2016

Kulturministeriet
Nybogade 2
1203 København K

Til Lasse Lau Nielsen, Nicky Valbjørn Trebbien og Marie Agerlin Lund.

Creative Commons har med interesse og bekymring fulgt de foreslåede ændringer i EU ophavsrettighedslovgivningen i forbindelse med Kommissionens Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked.

Creative Commons (CC) er en non-profit organisation som leverer gratis, åbne ophavsrettighedslicenser og andre juridiske værktøjer, som fremmer kreativitet og deling. CC er repræsenteret af et internationalt netværk af repræsentanter i over 85 lande inklusiv 27 af EU medlemsstaterne.

Licenserne fra Creative Commons faciliterer sociale, uddannelsesmæssige, teknologiske og erhvervmæssige praksisser. Vi støtter skabelsen af produktive forhold omkring fælles viden og kultur. Vores licenser vil altid stille frit tilgængelige forhold til rådighed for skabere, som ønsker at dele deres kreative værker under mere åbne forhold end den nuværende ophavsrettighedslovgivning tillader. Men CC visionen - universel adgang til forskning, uddannelse og deltagelse i kultur - kan ikke indfries gennem licensering alene. Det er derfor, vi mener, at for at sikre maksimal gavn for både kultur og økonomi i denne digitale tidsalder, så må bør omfanget og udformningen af ophavsrettighedslovgivning tages op til diskussion.

Som introduceret ovenfor formår kommissionens oplæg ikke at indfri løftet om en moderne ophavsrettighedslovgivning i Europa. Direktivet skulle have sikret progressive lovmæssige ændringer, som tjener det formål at skabe et samlet digitalt marked i Europa. Det skulle have igangsæt økonomisk aktivitet, fremhævet innovative digitale teknologier og services samt beskyttet forbruger og adgang til information. Det skulle have udvidet mulighederne for europæiske virksomheder, kulturinstitutioner, undervisere og forskningsmiljøet.

Det er nu på tide at overveje produktive ændringer som vil gavne alle skabere, brugere, undervisere og innovatorer. Vi beder om et ophavsrettighedsmæssigt system som vil passe til den digitale tidsalder, og som er fleksibelt nok til at tilpasse sig en hastigt forandrende virkelighed.

Beslægtet Rettighed

Kommissionen foreslår at introducere en Beslægtet Rettighed (også kendt som "link-afgift") på udgivere af pressepublikationer for at udvinde gebyrer fra søgemaskiner som viser korte bidder af - eller blot linker til - deres indhold. Tidligere eksperimenter med beslægtede rettigheder i Spanien og Tyskland har ikke virket, hvilket bekræftes af Kommissionen i dens effektmåling og af flere spanske udgivere af pressepublikationer i deres kommentarer under høringen. At implementere sådanne rettigheder på EU niveau vil have en stærk negativ virkning på alle involverede, inklusiv udgivere af pressepublikationer, forfattere, journalister,

forskere, online serviceudbydere og brugere. Beslægtet Rettighed-provisionen ville også underminere forfattere, som ønsker at dele værker uforpligtende, inklusiv under Creative Commons licenser.

Denne provision bør fjernes fra Direktivet.

Uddannelsesundtagelsen

Kommissionen foreslår at introducere en undtagelse på brug af ophavsrettighedsbeskyttede værker i digitale og nationalgrænseoverskridende undervisningsaktiviteter. Dette forslag er skuffende, fordi det vil tillade Medlemsstater at se bort fra undtagelsen hvis undervisningsmaterialerne er tilgængelige gennem licensmuligheder. Ydermere ville undtagelsen kun gavne officielle uddannelsesinstitutioner, og kun dække deling af ophavsretsligt beskyttede værker indenfor lukkede online netværk (såsom skolers administrative læringssystemer).

Undtagelsen bør tilrettes så den tillader alle indenfor undervisning og læring at bruge og dele indhold online i forbindelse med undervisningsformål i overensstemmelse med fair praksis, uden den yderligere byrde at skulle afgøre, om der er en licensmulighed til rådighed. Det allerbedste ville være at harmonisere InfoSoc's teknologi-neutrale undervisningsundtagelse over hele EU.

Tekst- og Datamining-undtagelsen

Kommissionen foreslår at introducere en undtagelse for tekst- og datamining (TDM). Denne undtagelse ville kun være til rådighed for non-profit baserede forskningsorganisationer. Dette vil hæmme potentialet for TDM opdagelser idet det specifikt ekskluderer den private sektor. Al anvendelse som ikke falder ind under denne begrænsede undtagelse skal i så fald licenseres. Dette vil skabe en situation, hvor TDM udenfor den akademiske sektor vil blive begrænset til datakilder som er tilgængelige under licens. Ydermere begrænser forslaget omfanget af TDM aktivitet til udelukkende videnskabeligt orienteret forskningsformål. Denne hæmning vil mindske den potentielle virkning af specifikke TDM anvendelser, såsom i journalistiske undersøgelser, markedsundersøgelser og andre aktiviteter som ikke specifikt kan opfattes videnskabelig forskning. Et positivt aspekt af undtagelsen er, at den ikke kan tilsidesættes ved hjælp af kontrakter, ej heller selvom det ville have været bedre om man også forbød brugen af teknologisk beskyttelse, som hindrer adgang og brug af værkerne til brug for TDM.

TDM-undtagelsen bør ændres således at den tillader enhver at foretage tekst- og datamining i al lovligt tilgængeligt materiale for ethvert formål.

Brug af Kulturarvsinstitutioner's Værker, der ikke længere forhandles

Kommissionens forslag adresserer også de vanskeligheder, som kulturarvsinstitutioner møder, når de prøver at bringe værker, der ikke længere forhandles, fra deres samlinger,

online. Kommissionens forslag ville kræve at medlemsstater indfører love som faciliterer udvidet kollektiv licensering af sådanne værker. Under sådan et system kan rettighedsforbund også udstede licenser til kulturarvsinstitutioner for brug af værker af rettighedshavere, som ikke er repræsenteret af dem. Mens sådan et system ville gøre det nemmere for kulturarvsinstitutionerne at gøre nogle typer værker tilgængelige, vil det ikke virke for alle typer af værker, der ikke længere forhandles. Resultatet heraf er, at de foreslåede licensløsninger ikke alene kan opnå dét, der er nødvendigt for at skabe adgang til Europas omfangsrige kulturelle arv.

En bedre løsning ville være at introducere en undtagelse for brug af værker, der ikke længere forhandles, som virker sideløbende med de få, velfungerende licens- og kollektive håndteringsløsninger, der er i brug i dag.

Bruger-genereret indholdsfiltrering på Internetplatforme

Kommissionen foreslår at introducere et krav for Internetplatforme om at overvåge og filtrere brugeres uploads ved at samarbejde med rettighedshavere og implementere indholdsgenkendelsesteknologier i deres systemer. Sådan et krav går langt ud over de typiske ansvar der pålægges mellemænd og kan have negativ, langvarig indflydelse på non-profit, fælleds-baserede platforme (såsom Wikipedia), hvilket traditionelt har været udeladt fra sådanne besværlige krav. Ydermere vil forslaget kraftigt begrænse borgeres mulighed for at kommunikere via kommercielle platforme, som vil blive tilskyndet at filtrere deres brugeres samtaler. Forslaget er tilmed i konflikt med Artikel 15 i E-handelsdirektivet, der forbyder generelle overvågningsforpligtelser for Internetplatforme.

Denne provision bør fjernes fra Direktivet.

“Retten til Panorama”

I adskillige medlemsstater ejer borgerne ikke retten til at skabe og dele billeder af bygninger, kunst og andre værker som er permanent placeret i det offentlige rum. Kommissionens forslag indeholder ikke en harmoniseret undtagelse for denne type aktivitet.

Vi støtte inklusionen af en obligatorisk undtagelse, som garanterer “Retten til Panorama” (som det internationalt referes til), og som bør dække både kommerciel og ikke-kommerciel anvendelse ligeså vel som online og ikke-online anvendelser.

Generel undtagelse

Det nuværende forslag mangler en generel undtagelse, som kan anvendes på specifikke tilfælde, som lovgivningen ikke forudser. Moderne ophavsret bør være tilpasningsklar overfor nye anvendelser og teknologier over tid uden behov for lovmæssige ændringer. Nøglen til at muliggøre denne attribut er inklusionen af en generel undtagelse, som er åben overfor potentiel anvendelse på enhver ny type brug hvor man udfører en balanceret test som lever op til den internationale tre-trins test fra Bernekonventionens Artikel 9. Modellen for sådan

en undtagelse inkluderer USA's Fair Use-klausul såvel som Artikel 5.5 i Wittem European Copyright Code.

Kommissionens forslag tager ikke højde for det meste af den feedback, der er kommet fra en bred vifte af aktører, der har bedt om en moderne ophavsrettighedslovning, som passer til den digitale tidsalder og marked. Vi håber at gennem de nationale høringer og kommende lovmæssige tiltag i det EU-parlamentet og EU-rådet, at Kommissionens forslag vil blive tilrettet, således at det inkluderer positive ændringer, som understøtter alle relevante parter, herunder indholdsskabere, brugere og offentligheden generelt.

Vi står til rådighed til at give input under høringsprocessen samt til at svare ethvert spørgsmål I måtte have.

Venlige hilsner,

Creative Commons Danmark
Christian Villum, Public Lead
info@creativecommons.dk

Creative Commons
Timothy Vollmer, Public Policy Manager
tvoll@creativecommons.org

ApTI - the Association for Technology and Internet (Romania)
Asociación Civil Tejiendo Redes para el Desarrollo Integral de las Comunidades (Peru)
Centrum Cyfrowe (Polen)
Creative Commons
Creative Commons Australien
Creative Commons Østrig
Creative Commons Belarus
Creative Commons Belgien
Creative Commons Colombia
Creative Commons Danmark
Creative Commons El Salvador
Creative Commons Finland
Creative Commons Frankrig
Creative Commons Grækenland
Creative Commons Irland
Creative Commons Luxembourg
Creative Commons Holland
Creative Commons Nigeria
Creative Commons Panama
Creative Commons Peru
Creative Commons Polen
Creative Commons Portugal
Creative Commons Romænien

Creative Commons Spanien
Creative Commons Sverige
Creative Commons Ukraine
Creative Commons Storbritannien
Creative Commons Uruguay
Creative Commons USA
Derechos Digitales (Latinamerika)
Fundación AccesArte (El Salvador)
Fundación Karisma (Colombia)
Greek Free Open Source Software Society (Grækenland)
IPANDETEC (Panama)
Iuridicum Remedium (Tjekkiet)
Luxcommons asbl (Luxembourg)

<https://creativecommons.org>

14 October 2016

To Whom It May Concern:

Creative Commons has been following with interest and concern the proposed changes to EU copyright law, most recently the publication of the Commission's proposal for the Directive on copyright in the Digital Single Market.

Creative Commons (CC) is a nonprofit organization that provides free, open copyright licenses and other legal tools to promote creativity and sharing. CC is represented by an international network of affiliates in over 85 countries, including most of the EU Member States.

The Creative Commons licenses facilitate novel social, educational, technological, and business practices. We support productive relationships around networked knowledge and culture. Our licenses will always provide voluntary options for creators who wish to share their creative works on more open terms than current copyright systems allow. But the CC vision — universal access to research and education and full participation in culture — will not be realized through licensing alone. That is why we believe that to ensure the maximum benefits to both culture and the economy in this digital age, the scope and shape of copyright law need to be reviewed.

As introduced, the Commission's proposal fails to deliver on the promise for a modern copyright law in Europe. The Directive should have provided for progressive policy changes to serve the goals of a unified digital marketplace across Europe. It should have jumpstarted economic activity, championed innovative digital technologies and services, and protected consumers and access to information. It should have expanded opportunities for European businesses, cultural heritage institutions, educators, and the research community.

Now is the time to consider productive changes that will benefit all creators, users, educators, and innovators. We are asking for a copyright system that will be fit for the digital age and flexible enough to adjust to the quickly changing environment.

Ancillary Copyright

The Commission proposes to introduce an ancillary copyright (aka "link tax") for press publishers to extract fees from search engines for incorporating short snippets of—or even linking to—their content. Previous experiments with ancillary copyright in Spain and

Germany have not worked, as confirmed by the Commission in its impact assessment and by some Spanish press publishers in their comments during the consultation. Implementing such a right at the EU level would have a strong negative impact on all stakeholders, including publishers, authors, journalists, researchers, online service providers, and users. The Ancillary Copyright provision would also undermine the intention of authors who wish to share without additional strings attached, including under Creative Commons licenses.

This provision should be removed from the Directive.

Education Exception

The Commission proposes to introduce an exception to use copyrighted works in digital and cross-border teaching activities. The proposal is disappointing because it would permit Member States to disregard the exception if education materials are available through a licensing option. In addition, the exception would only benefit formal educational establishments, and only cover the sharing of copyright-protected works within closed online networks (such as a school's learning management system).

The exception should be amended to allow anyone in the service of teaching and learning to use and share content online for educational purposes in accordance with fair practice, without the additional burden of having to determine whether there is a licensing option available. Even better would be to harmonise the InfoSoc's technology-neutral teaching exception across the EU.

Text and Data Mining Exception

The Commission proposes to introduce an exception for text and data mining (TDM). The exception would be available only to non-profit research organisations. This will restrict the potential for TDM discoveries because it specifically excludes the private sector. All uses that do not fall under this limited exception will need to be licensed. This will create a situation where text and data mining outside of the academic sector would be limited to data sources that are available for licensing. In addition, the proposal limits the scope of the TDM activity to only scientific research purposes. This constraint would decrease the potential impact of novel TDM uses, such as for journalism-related investigations, market research, or other types of activities not strictly considered scientific research. A positive aspect of the exception is that it cannot be overridden by contract, even though it would have been better to also forbid the use of technological protection measures to restrict access and use of the underlying works for purposes of TDM.

The TDM exception should be amended to allow anyone to undertake text and data mining of all lawfully accessible materials for any purpose.

Use of out-of-commerce Works by Cultural Heritage Institutions

The Commission proposal also addresses the difficulties that cultural heritage institutions face when trying to make out-of-commerce works contained in their collections available online. The Commission's proposal would require member states to pass legislation that facilitates extended collective licensing of such works. Under such a system collecting societies could also grant licenses to cultural heritage institutions for the use of works by rightsholders who are not represented by them. While such a system would make it easier for cultural heritage institutions to make available some type of works, it will not work for all types of out-of-commerce works. As a result, the proposed licensing solutions alone will not accomplish what is needed to enable online access to Europe's rich cultural heritage.

A better solution would be to introduce an exception for the use of out-of-commerce works, which would work alongside the few, well-functioning licensing or collective management solutions in use today.

User-generated Content Filtering on Internet Platforms

The Commission proposes to introduce a requirement for internet platforms to monitor and filter user uploads by working with rightholders and implementing content recognition technologies on their systems. Such a requirement extends above and beyond the typical responsibilities of intermediaries, and could have negative, lasting effects on nonprofit, commons-based platforms (such as Wikimedia), which have traditionally been exempted from such onerous requirements. Furthermore, the proposal would severely limit the ability of citizens to communicate via commercial platforms, which will now be incentivised to filter the free expression of their users. In addition, the proposal is in conflict with Article 15 of the E-Commerce Directive, which prohibits general monitoring obligations for internet platforms.

This provision should be removed from the Directive.

Freedom of Panorama

In several Member States citizens do not enjoy the basic right to create and share images of buildings, art, and other works permanently located in a public space. The Commission's proposal does not introduce a harmonised exception for this activity.

We support the inclusion of a mandatory exception guaranteeing Freedom of Panorama, covering both commercial and noncommercial uses, as well as online and offline uses.

General exception

The current proposal lacks a general exception that can apply to specific cases not envisioned in the legislation. Modern copyright laws should be adaptable to new uses and technologies over time without the need for legislative modification. The key to enabling this attribute is the inclusion of a general exception that is open to a potential use for any purpose based on application of a flexible balancing test that complies with the international

three-step test in Berne Convention Article 9. Models for such an exception include the U.S. Fair Use clause as well as Article 5.5 of the Wittern European Copyright Code.

The Commission proposal does not take into account most of the feedback from the wide array of voices requesting a modern copyright law fit for the digital age and marketplace. We hope that through the national consultations and the forthcoming legislative proceedings in the European Parliament and the Council of the European Union, the Commission's proposal can be modified to include positive changes that will support all stakeholders, including creators, users, and the public interest.

We are available to provide input during the consultation process, or answer any questions you may have.

Sincerely,

Creative Commons
Timothy Vollmer, Public Policy Manager
tvoll@creativecommons.org

ApTI - the Association for Technology and Internet (Romania)
Asociación Civil Tejiendo Redes para el Desarrollo Integral de las Comunidades (Peru)
Centrum Cyfrowe (Poland)
Creative Commons
Creative Commons Australia
Creative Commons Austria
Creative Commons Belarus
Creative Commons Belgium
Creative Commons Colombia
Creative Commons Denmark
Creative Commons El Salvador
Creative Commons Finland
Creative Commons France
Creative Commons Greece
Creative Commons Ireland
Creative Commons Luxembourg
Creative Commons Netherlands
Creative Commons Nigeria
Creative Commons Panamá
Creative Commons Peru
Creative Commons Poland
Creative Commons Portugal
Creative Commons Romania
Creative Commons Spain

Creative Commons Sweden
Creative Commons Ukraine
Creative Commons United Kingdom
Creative Commons Uruguay
Creative Commons USA
Derechos Digitales (América Latina)
Fundación AccesArte (El Salvador)
Fundación Karisma (Colombia)
Greek Free Open Source Software Society (Greece)
IPANDETEC (Panamá)
Iuridicum Remedium (Czech republic)
Luxcommons asbl (Luxembourg)

Regine Theiss Quist Holm

Fra: Timothy Vollmer <tvoll@creativecommons.org>
Sendt: 23. oktober 2016 19:17
Til: Lasse Lau Nielsen
Cc: Christian Villum; Nicky Valbjørn Trebbien; Marie Agerlin Lund
Emne: Høringsvar vedrørende Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked
Vedhæftede filer: ENGLISH - Letter from Creative Commons in response to EU copyright reform consultation.pdf; DANISH - Letter from Creative Commons in response to EU copyright reform consultation.pdf

To Whom It May Concern:

Please find the attached letter from Creative Commons (English + Danish) and signatories regarding the consultation in Denmark on the European Commission's proposal for the Directive on copyright in the Digital Single Market.

Creative Commons has been following with interest and concern the proposed changes to EU copyright law. We believe that now is the time to consider productive changes that will benefit all creators, users, educators, and innovators.

We are available to provide input during the consultation process, or answer any questions you may have.

Thank you for your time and consideration,

Timothy Vollmer
Public Policy Manager
Creative Commons

cc: Christian Villum, Creative Commons Denmark

--

Invest in an open future. Support Creative Commons today.

<https://creativecommons.org/donate/>

Kulturministeriet

Fuldmægtig Lasse Lau Nielsen

4. november 2016

Høringssvar vedrørende Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked

Kulturministeriet har ved brev af 6. oktober 2016 sendt "Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked", COM(2016) 593, i høring. Copydan Tekst & Node takker for muligheden for at afgive bemærkninger til direktivforslaget.

Generelt om Copydan Tekst & Node

Copydan Tekst & Node er en kollektiv forvaltningsorganisation for rettighedshavere, som skriver og udgiver litterære værker, musikværker og dramatiske værker. Tekst & Node har eksisteret som kollektiv forvaltningsorganisation siden 1980 og omfatter i dag ni autororganisationer og seks udgiverorganisationer.

Tekst & Node varetager ikke kun danske rettighedshaveres interesser. Via gensidighedsaftaler med en lang række søsterorganisationer varetager Tekst & Node også interesser for udenlandske rettighedshavere til litterære værker. Det betyder, at Tekst & Node som udgangspunkt kan tilbyde de danske brugere adgang til hele verdens repertoire. Brugerne kan således nøjes med at henvende sig ét sted, hvilket gør det let at opnå licens til den ønskede brug af mange værker på én gang. En hovedforudsætning for, at dette kan lade sig gøre er, at den rettighedsmæssige infrastruktur er på plads. Det er er den takket være det velfungerende aftalelicenssystem, som sikrer brede og velfungerende aftaler til gavn for såvel brugere som rettighedshavere.

Copydan Tekst & Node er en nonprofitorganisation, som viderefordeler indkomne midler fra aftalerne med institutionerne til de rettighedshavere, hvis værker er blevet kopieret. Der sker således en individuel fordeling af vederlag til de enkelte rettighedshavere på baggrund af et rapporteringssystem som undervisningsinstitutionerne tager aktiv del i, da der hvert år udvælges skoler, som skal foretage rapportering om anvendt materiale. Dette rapporteringssystem har bevirket, at Copydan Tekst & Node for undervisningsåret 2014/15 har:

- Modtaget rapportering fra over 175 undervisningsinstitutioner
- Registreret 89.000 kopisæt

- Registreret 59 mio. kopierede sider
- Fordelt vederlag til 68.400 individuelle danske og udenlandske rettighedshavere

Copydan Tekst & Node har gennem årene opbygget en betragtelig rettighedshaverdatabase som følge af arbejdet med registrering af og udbetaling til individuelle rettighedshavere. Rettighedshaverne har adgang til deres oplysninger, hvor de blandt andet kan se, hvilke værker der er blevet kopieret, og hvor meget de får udbetalt.

Aftalelicens og balancen mellem hensynet til brugere og rettighedshavere

Aftalelicenssystemet er en velfungerende nordisk løsning, som gør det muligt for brugere, fx uddannelsesinstitutioner, at indgå aftaler med kollektive forvaltningsorganisationer om klarering af rettigheder i tilfælde, hvor der er tale om masseudnyttelse af ophavsretligt beskyttet materiale, og hvor en individuel klarering ikke er mulig.

Et eksempel på en aftale, som Copydan Tekst & Node har indgået med en bruger for at imødekomme et konkret ønske, er aftalen med Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling om tilgængeliggørelse af eksamensopgaver. Det var i flere år et ønske i ministeriet og hos undervisningsinstitutionerne at få adgang til at gøre brug af gamle eksamensopgaver i undervisningen. Copydan tekst & Node hjalp med at løse dette problem, og der blev indgået en aftale med ministeriet om at gøre gamle eksamensopgaver tilgængelige for institutionerne på en password-beskyttet portal. Baggrunden for, at Copydan Tekst & Node indgår en sådan aftale med ministeriet, er, at eksamensopgaverne indeholder bidrag fra rettighedshavere, som ikke har overdraget retten til at videreudnytte deres materiale til ministeriet. Ministeriet har ikke mulighed for at klarere rettighederne individuelt, da flere rettighedshavere kan være svære at lokalisere, nogle er døde osv.

Aftaler er vejen frem

Regeringen sendte i november 2015 et positionspapir til Kommissionen om EU-ophavsretsreformen, som senere blev bakket op af vedtagelse i Folketinget, jf. V37 om EU's planer for det digitale indre marked. Regeringen giver heri udtryk for, at aftaler er en bedre løsning end lovgivning, særligt i forbindelse med undervisning, hvor der skal tages hensyn til vederlag til rettighedshaverne. Videre fremgår det, at aftalelicenssystemet er en fleksibel og ubureaukratisk måde at klarere rettigheder på, og at velfungerende aftalelicensløsninger ikke må ødelægges.

Regeringens positionspapir er senere blevet suppleret af en fællesnordisk ministerudtalelse fra september 2016. Det fællesnordiske papir fremkommer med lignende synspunkter omkring aftalelicens, som anført i den danske regerings positionspapir. Copydan Tekst & Node bakker op om dette synspunkt.

Bemærkninger til konkrete bestemmelser i Kommissionens forslag til nyt direktiv

I det følgende vil Copydan Tekst & Node knytte bemærkninger til konkrete bestemmelser i direktivforslaget.

Artikel 5 – Bevarelse af kulturarven

Copydan Tekst & Node har ikke noget problem med denne undtagelsesbestemmelse, forudsat at den fortsat begrænses til eksemplarfremsstilling til bevaringsformål og ikke udvides til tilgængeliggørelse af værker til almenheden. Forslaget synes at være på linje med gældende dansk ret.

Artikel 7 – Kulturarvsinstitutionernes anvendelse af værker, der ikke længere forhandles ("out-of-commerce")

Copydan Tekst & Node finder det som udgangspunkt positivt, at Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne skal regulere brugen af out-of-commerce værker i kulturarvsinstitutioner via kollektive forvaltningsorganisationer i form af aftalelicens eller formodningsregler. Med forslaget anerkendes aftalelicenssystemet i en EU-kontekst som en smidig model for masseklarering af rettigheder.

Copydan Tekst & Node er opmærksom på, at direktivforslagets aftalelicensbestemmelser på enkelte punkter adskiller sig fra den danske aftalelicensordning. Dette udgør imidlertid ikke et stort problem, så længe de foreslåede begrænsninger isoleres til out-of-commerce brugen. Efter Copydan Tekst & Nodes vurdering bør man således kunne leve med dette. Copydan Tekst & Node vil opfordre Kulturministeriet til under de videre forhandlinger at få afklaret forholdet mellem Kommissionens forslag og den danske ordning, navnlig med henblik på at få skabt større ensartethed.

Artikel 4 – Anvendelsen af værker og andre frembringelser i digital og grænseoverskridende undervisning

I direktivforslagets artikel 4 stilles der forslag om indførelse af en obligatorisk undtagelsesbestemmelse om anvendelse af værker og andre frembringelser i forbindelse med digital undervisning samt undervisning på tværs af grænserne inden for EU. Et af Copydan Tekst & Nodes kerneområder er at indgå aftaler med undervisningsinstitutioner, som gør, at institutionerne kan anvende kopier af ophavsretligt beskyttet tekst- og nodemateriale i deres arbejde. Dette er som nævnt ovenfor muliggjort af aftalelicenssystemet. Undervisningskopieringen i Danmark er næsten 100 % dækket af aftaler med Copydan Tekst & Node. Disse aftaler omfatter såvel analog som digital kopiering. Efter Copydan Tekst & Nodes opfattelse er der således ikke behov for at gennemføre obligatoriske fribrugsregler eller tvangslicenslignende ordninger. Det vil grundlæggende være i strid med den danske aftalemodel.

Copydan Tekst & Node er således principielt imod en obligatorisk undtagelse fra ophavsretten vedrørende brug af beskyttede værker i undervisningen. I stedet bør området som hidtil reguleres af frivillige og fleksible aftaler, herunder aftalelicens. Det fremgår direkte af Kommissionens egen Impact Assessment,¹ at en ren undtagelse fra ophavsretten ikke alene vil resultere i tab af licenseringsindtægter for rettighedshaverne, men også kan have en negativ effekt på produktionen af undervisningsmateriale og på kvaliteten og mangfoldigheden heraf.

Hvis en bestemmelse af denne art opretholdes, skal det som et minimum i alle medlemsstater være obligatorisk, at rettighedshaverne skal have et rimeligt vederlag for udnyttelsen (dvs. at "kan bestemme" i stk. 4 ændres til "skal bestemme"). Uden vederlæggelse for brug af beskyttet materiale i undervisningen vil mange danske ophavsmænd, udøvende kunstnere, producenter og forlæggere miste betydelige indtægter, hvilket vil gøre det vanskeligere at skabe nyt, originalt dansk kvalitetsindhold til bl.a. undervisningsinstitutionerne.

I lyset af de velfungerende aftaler, som er indgået inden for rammerne af aftalelicensen, skal det være obligatorisk at give licensmulighed forrang for ophavsretsundtagelsen (dvs. at "kan bestemme" i stk. 2 ændres til "skal bestemme"). Det bør i den forbindelse præciseres, at licenseringsmuligheden har forrang, selv om der i den kollektive forvaltningsorganisations licenseringsbetingelser – som den er pligtig at offentliggøre, jf. art. 16, stk. 2, i direktivet om kollektiv forvaltning af ophavsret² – er visse begrænsninger, såsom at kun en del af et litterært værk må kopieres. Samtidig bør det præciseres, at forrangen for licenser bør omfatte alle typer

¹ SWD (2016) 301 af 14. september 2016.

² Direktiv 2014/26.

værker (skønlitterære og faglitterære fremstillinger), ikke kun "materialer, der primært er beregnet til uddannelsesmarkedet", således som det står anført i betragtning nr. 17 i direktivforslaget. En stor del af de litterære værker, som kopieres som led i undervisningen, er ikke specielt fremstillet til undervisningsbrug, men er almene bogudgivelser.

Den af Kommissionen foreslåede undtagelse omfatter "undervisningsbrug" (i den engelske udgave "illustration for teaching"). Dette begreb er alt for bredt og kan i princippet give adgang til kopiering af hele bøger og værker, hvilket går langt videre end det formål, som bestemmelsen har. Undtagelsen bør begrænses til "brug af mindre dele af værker som led i anskueliggørelse i forbindelse med undervisning". Enhver udvidelse ud over dette vil gå ud over de forpligtelser, som følger af Bernerkonventionen og vil samtidig være i strid med tretrinstesten, jf. Infosoc-direktivets art. 5, stk. 5. Der er således ikke grundlag for at lade enhver form for "understøtte, berige, eller supplere undervisningen" være omfattet af udtrykket; denne formulering i betragtning nr. 16 skal derfor udgå. De aftalelicenser, Copydan-foreningerne i dag tilbyder til undervisningsinstitutionerne rækker videre end "illustration for teaching"; i direktivforslagets præambelbetragtning nr. 17 er det da også omtalt, at eksisterende licensaftaler kan række videre end anvendelsesområdet for art. 4. Det er alt for vidtgående, hvis art. 4 vil kunne bruges til fx at kopiere og distribuere hele værker, fx en hel e-bog. Der bør fastsættes kvantitative begrænsninger, så det almindelige kommercielle marked for bl.a. litterære værker ikke undermineres.

På samme tid bør det præciseres, at undtagelsen ikke giver undervisningsinstitutioner hjemmel til at digitalisere bøger og andet beskyttet materiale, som forefindes i analog form (fx en papirbog).

Det skal gøres klart, at undervisningsinstitutioner, der drives på kommercielt grundlag, ikke omfattes af bestemmelsen. Sidste sætning i betragtning nr. 15 skal således præciseres.

Det står ikke klart i direktivforslaget, hvad der menes med "secure electronic network" i art. 4, stk. 1(a). Der bør fastsættes klare kontrolmekanismer for at hindre misbrug og adgang for udenforstående.

For så vidt angår den grænseoverskridende brug af aftaler, indgået på grundlag af aftalelicens, finder Copydan Tekst & Node, at der findes løsningsmuligheder. I Kommissionens forslag introduceres en "legal fiction" i stk. 3, som indebærer, at enhver undervisningsbrug anses at finde sted der, hvor undervisningsinstitutionen ligger, selv om brugeren (underviseren eller den studerende) befinder sig et andet sted. Copydan Tekst & Node finder, at den foreslåede "legal fiction" er én blandt flere mulige løsninger på spørgsmålet om grænseoverskridende brug i en undervisningskontekst. Den foreslåede model løser problemet på tekstområdet.

Medlemsstaterne skal ikke være forpligtede til at gennemføre undtagelsesbestemmelsen i stk. 1, hvis der i det pågældende land er licenseringsmuligheder som nævnt i stk. 2. I Danmark vil aftalelicensen på undervisningsområdet, jf. ophavsretslovens § 13 (som kan udvides og præciseres), opfylde kravene i art. 4, stk. 2. Hvis stk. 3 om legal fiction opretholdes, vil den også omfatte en dansk aftalelicensløsning, da denne vil være hjemlet i art. 4, stk. 2.

I lighed med de almindelige principper for brug af værker på grundlag af en undtagelse, bør det præciseres, at undervisningsinstitutioner ikke må ændre værkerne i forbindelse med brugen. Se i den forbindelse ophavsretslovens § 11, stk. 2. Ligeledes bør det præciseres, at kopiering og distribution på grundlag af et ulovligt forlæg ikke skal være muligt efter forslaget til art. 4.

For så vidt angår det af Kommissionen fremlagte forslag til gennemførelse af Marrakesh Traktaten om syns- og læsehåndikappede skal Tekst & Node henvise til de høringssvar, som vore medlemsorganisationer har afgivet.

Copydan Tekst & Node står til disposition, såfremt ministeriet skulle ønske yderligere oplysninger. Copydan Tekst & Node skal samtidig tilkendegive, at Tekst & Node gerne vil følge den videre lovgivningsproces ganske nøje.

Med Venlig hilsen

Anders Rasch
Direktør

Kulturministeriet

Att. Lasse Lau Nielsen

Pr e-mail: lln@kum.dk, cc. ntv@kum.dk og map@kum.dk

02.11.2016

Hørings svar vedrørende Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked

Med henvisning til Kulturministeriets høringsbrev af 6. oktober 2016 vedrørende ovennævnte afgiver Copydan Billeder hermed høringssvar.

Det er overordnet set positivt, at Kommissionens forslag bygger på en grundlæggende anerkendelse af, at det er nødvendigt at sikre skaberne af kulturprodukter indtægter fra udnyttelsen af deres værker, hvis vi fortsat vil have en stærk og velfungerende kulturproduktion i Europa.

Desværre indeholder direktivforslaget en række eksempler på forslag til regler, som går imod denne grundlæggende præmis.

Artikel 4 om brug af beskyttede værker i undervisningen

Vi mener at en obligatorisk undtagelse fra ophavsretten vedrørende brug af beskyttede værker i undervisningen vil være skadelig. I stedet bør området som hidtil reguleres af frivillige og fleksible aftaler, herunder aftalelicens. Det fremgår direkte af Kommissionens egen Impact Assessment,¹ at en ren undtagelse fra ophavsretten ikke alene vil resultere i tab af licenseringsindtægter for rettighedshaverne, men også kan have en negativ effekt på produktionen af undervisningsmateriale og på kvaliteten og mangfoldigheden heraf.

Vi mener derfor, at artikel 4 bør udgå fra forslaget.

Hvis bestemmelsen opretholdes, skal det i alle medlemsstater være obligatorisk, at rettighedshaverne skal have et rimeligt vederlag for udnyttelsen (dvs. at "kan bestemme" i stk. 4 ændres til "skal bestemme"). Uden vederlæggelse for brug af beskyttet materiale i undervisningen vil mange danske ophavsmænd, udøvende kunstnere, producenter og forlæggere miste betydelige indtægter, hvilket vil gøre det vanskeligere at skabe nyt, originalt dansk kvalitetsindhold til bl.a. undervisningsinstitutionerne.

¹ SWD (2016) 301 af 14. september 2016.

En måde man kan adressere de praktiske udfordringer på området er at bestemme at der skal anvendes kollektiv forvaltning. Kommissionen introducerer princippet i et andet sted i forslaget, art. 7 om out-of-commerce værker, og det kan også bruges på undervisningsområdet. Erfaringerne fra medlemsstaterne, herunder ikke mindst her i Danmark og det øvrige Norden, er at kollektiv forvaltning for brug af værker i undervisningen er en god metode som giver brugerne fleksible aftaler og retssikkerhed samt sikrer rettighedshaverne fair betaling.

Som minimum bør det præciseres, at licenseringsmuligheden altid skal have forrang i forhold til en undtagelse, også selv om der i den kollektive forvaltningsorganisations licenseringsbetingelser – som den er pligtig at offentliggøre, jf. art. 16(2) i direktivet om kollektiv forvaltning af ophavsret² – er visse saglige begrænsninger. Det bør yderligere præciseres, at dette skal gælde uanset om licenseringsmuligheden er til stede ved direktivets implementering i national ret eller bliver gjort tilgængelig på et senere tidspunkt.

Artikel 7 – Out-of-commerce værker

Vi hilser det velkomment, at Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne skal regulere brugen af out-of-commerce værker i kulturarvsinstitutioner via kollektive forvaltningsorganisationer i form af aftalelicens eller formodningsregler.

Kommissionens forslag adskiller sig dog på enkelte punkter fra den danske aftalelicensordning. Fx er systematikken i forslagets 7 (4) hvorefter det påhviler en kulturinstitution, at indhente tilladelsen fra en forvaltningsorganisation i det land hvor værket blev udgivet første gang eller hvor kunstneren har sit opholdssted uhensigtsmæssig. Under aftalelicensen, som den er i dag, kan der udstedes licenser som gælder alle kunstneres værker under en samlet aftale, hvilket er med til at holde de administrative byrder for kulturinstitutionerne nede. De kollektive forvaltningsorganisationer er forpligtede til at fordele og udbetale indkomne vederlag til rettighedshavere i hele EU på ikke-diskriminerende basis jf. direktivet om kollektiv forvaltning. Derfor mener vi ikke der er behov for denne administrativt tungere procedure.

I artikel 7 (4) (a) og -(b) bør visuelle værker (billedkunst og fotografi) undtages ligesom audiovisuelle værker og filmværker, således at kulturinstitutioner altid kan indhente tilladelse til gengivelse af visuelle værker gennem deres lokale forvaltningsorganisation jf., art. 7 (4) (c).

Samtidigt mener vi, at det for en god ordens skyld bør præciseres, at aftalelicensen ikke indskrænkes eller på anden måde berøres af bestemmelsen i direktivet. Dette kan fx ske gennem en præambelbetragtning.

² Direktiv 2014/26.

Artikel 14 - 16 - Rimelige vederlag i kontrakter

Vi finder det positivt at Kommissionen adresserer det misforhold i forhandlingsstyrke som mange bl.a. billedskabere oplever når de leverer værker til udgivere.

Misforholdet i forhandlingsstyrke opstår fordi billedskabere typisk agerer som freelancere og sidder i forhandlingspositionen ofte overfor store udgivervirksomheder. Der findes på mange områder ikke nogen overenskomster eller fælles branchestandarder som sikrer balancen mellem billedskaber og udgiver. De kontrakter, vi ser i dag, bærer derfor tydeligt præg af at være i overvejende grad til fordel for udgiveren.

Vi hilser det derfor velkomment, at der foreslås en regulering på området, og mener at forslagets regler er et godt udgangspunkt. For at sådanne regler skal være effektive i praksis mener vi dog at de skal gøres præceptive. I modsat fald risikerer man, at de blot fraviges rutinemæssigt og reelt ikke fører til nogen forbedring.

Copydan Billeder vil gerne bidrage med en uddybning af ovenstående, såfremt der måtte være ønske herom.

Med venlig hilsen

Torben Gammelgaard
Direktør